

احساس تنهایی و اعتیاد به اینترنت در دانشجویان

محمد رضا زربخش بحری^۱، وحید راشدی^۲، *محمد جواد خادمی^۳

چکیده

مقدمه: استفاده وسواسی از اینترنت که با معیارهایی همچون گوشه‌گیری، افسردگی، تنهایی و اضطراب همراه است، اعتیاد به اینترنت نامیده می‌شود. این پژوهش با هدف تعیین همبستگی احساس تنهایی و اعتیاد به اینترنت در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم اجرا شده است.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع توصیفی- همبستگی بوده و به روش مقطعی انجام پذیرفته است. ۱۴۸ نفر از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده وارد مطالعه شدند. به منظور جمع‌آوری اطلاعات از سه پرسشنامه‌ی ویژگی‌های جمعیت‌شناسی، "مقیاس احساس تنهایی" (Loneliness Scale) و "آزمون اعتیاد به اینترنت" (Internet Addiction Test) یانگ استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS نسخه ۱۲ استفاده شد.

یافته‌ها: براساس یافته‌ها احساس تنهایی و دو خرده مقیاس ارتباط با خانواده ($P < 0/001$) و نشانگان عاطفی ($P < 0/001$) همبستگی مثبت و معناداری با اعتیاد به اینترنت دارند. بین متغیرهای جمعیت‌شناسی مانند، سن، جنسیت و وضعیت تأهل با اعتیاد به اینترنت ارتباط معناداری یافت نشد.

نتیجه‌گیری: نظر به یافته‌ها، پیشنهاد می‌شود ضمن فراهم کردن امکانات و شرایط مشاوره‌ی مناسب و مؤثر برای دانشجویان، دلایل ایجاد احساس تنهایی در آن‌ها شناسایی و با ارائه راهکارهای مناسب در جهت کاهش آن، از بروز عوارضی نظیر اعتیاد به اینترنت جلوگیری شود.

کلید واژه‌ها: احساس تنهایی، اعتیاد به اینترنت، دانشجویان.

تاریخ پذیرش: ۹۱/۹/۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۶/۲۱

Archive of SID

۱- استادیار، گروه آموزشی روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن، تنکابن، ایران.

۲- کارشناس ارشد، گروه آموزشی کاردرمانی، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران.

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن، تنکابن، ایران. (نویسنده مسؤل)

پست الکترونیکی: javad.khademi66@gmail.com

مقدمه

دسترسی به اینترنت، پدیده‌ای رو به گسترش است و هر روز تعداد بیشتری از افراد در زمره‌ی استفاده‌کنندگان اینترنت قرار می‌گیرند. اینترنت در همه جا مانند خانه، مدرسه و دانشگاه استفاده می‌شود. در واقع امروزه یادگیری استفاده از اینترنت برای همه‌ی افراد لازم به نظر می‌رسد. آمارها نشان می‌دهد در سال‌های اخیر تعداد کاربران اینترنت در حال افزایش بوده و تا دسامبر سال ۲۰۰۲ نیز تعداد استفاده‌کنندگان از آن ۶۶۵ میلیون نفر گزارش شده است (۱). براساس آمار تعداد کاربران ایرانی اینترنت در سال ۲۰۰۶، ۱۱ میلیون نفر بوده که در سال ۲۰۱۰، به ۳۳ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر رسیده و به این ترتیب، رتبه‌ی اول را در کشورهای خاورمیانه کسب کرده است (۲). پژوهش علوی و همکاران نشان می‌دهد که بیشتر استفاده‌کنندگان از اینترنت جوانان هستند و ۳۵ درصد آن‌ها در محیط‌های گپ و گفتگو (Chat room)، ۲۸ درصد بازی‌های اینترنتی، ۳۰ درصد چک کردن پست الکترونیکی و ۲۵ درصد نیز مشغول جستجو در شبکه‌ی جهانی هستند. همچنین میانگین زمان صرف شده برای اینترنت نیز ۵۲ دقیقه در هفته بوده است (۳). همزمان با دسترسی روزافزون و گسترده افراد به اینترنت، نوع جدیدی از اعتیاد یعنی اعتیاد به اینترنت بوجود آمده که معضل رو به رشد عصر اطلاعات است. همانند انواع دیگر اعتیاد، اعتیاد به اینترنت با علائمی چون افسردگی، کج خلقی، بیقراری، از هم گسیختگی روابط اجتماعی و افت تحصیلی همراه است (۴).

برطبق نظر Douglas و همکاران، وابستگی به اینترنت را به عنوان استفاده‌ی اجباری افراطی از این ابزار معرفی می‌کنند که فرد در صورت محروم شدن از آن بسیار تحریک‌پذیر گشته، از خود رفتارهای توأم با بد خلقی نشان می‌دهد (۵). این نوع وابستگی یک ناتوانی در کنترل استفاده از اینترنت است که به آرامی منجر به احساسات ناراحت‌کننده و تضعیف کارکردی فعالیت‌های روزانه می‌شود (۶). از نقطه نظر عملی، وابستگی به اینترنت به دلیل پیامدهای اجتماعی، روان‌شناختی و عاطفی، توانایی تأثیرگذاری بر زندگی شغلی، سبک زندگی و حتی محل زندگی را داراست (۷). Riding و همکاران نیز یکی از دلایل

اصلی این نوع گرایش‌ها را کسب حمایت اجتماعی، دوستی و تفریح می‌دانند که به علت گستردگی، مشکلات ارتباطی، شغلی، خانوادگی و زناشویی را باعث می‌شود (۸). van der Aa و همکاران دریافتند که استفاده‌ی روزانه از اینترنت به طور غیرمستقیم با سطح پایین رفاه فردی و استفاده‌ی اجباری از آن با ویژگی‌های شخصیتی درون‌گرایی، ناسازگاری و ثبات عاطفی پایین، رابطه بسیار قوی دارد (۹). میزان رو به رشد پژوهش‌های صورت گرفته پیرامون اعتیاد اینترنتی، نشان می‌دهد که اختلال اعتیاد اینترنتی نوعی اختلال روان‌شناختی - اجتماعی است که از مشخصه‌های آن، تحمل، علائم کناره‌گیری، اختلالات عاطفی و از هم گسیختگی روابط اجتماعی است (۱۰).

برخلاف گذشته که "تنهایی" یک مفهوم مثبت به معنای کناره‌گیری داوطلبانه فرد از درگیری‌های روزمره‌ی زندگی برای رسیدن به هدف‌های بالاتر (مانند تعمق، مراقبه و ارتباط با خداوند) تلقی می‌شد، امروزه در متون روان‌شناختی "تنهایی" را شامل عناصر اصلی و مهمی مانند احساس نامطلوب فقدان یا از دست دادن همدم، جنبه‌های ناخوشایند و منفی روابط از دست رفته و از دست دادن رابطه با دیگری در نظر می‌گیرند (۱۱). بنابراین، تنهایی یک تجربه ناشی از نیاز اساسی بشر به تعلق داشتن است که ممکن است مداوم یا موقتی باشد (۱۲). تنهایی یک حقیقت اساسی زندگی است و همه‌ی افراد در برخی از دوره‌های زندگی‌شان آن را با شدت‌های متفاوت، تجربه می‌کنند (۱۳). این وضعیت زمانی به وجود می‌آید که میان روابط بین فردی مطلوب و روابطی که فرد در حال حاضر دارد، شکاف وجود داشته باشد (۱۴). تنهایی یک تجربه‌ی عاطفی ناراحت‌کننده است، اما بر عنصر شناختی نیز تأکید دارد. به این صورت که تنهایی ناشی از این ادراک است که ارتباطات اجتماعی فرد برخی از انتظارات او را برآورده نمی‌کند (۱۵).

Hamberger & Ben-Artzi نیز در راستای کاربرد نظریه شخصیت در ارتباط بین احساس تنهایی و اینترنت، ویژگی‌های شخصیتی و عاطفی کاربران اینترنت را بررسی کردند. نتایج بررسی آن‌ها نشان داد که ویژگی‌های خاصی

همچون درون‌گرایی و احساس تنهایی به استفاده‌ی بیشتر از اینترنت منجر می‌شود (۱۶).

نتایج به دست آمده از پژوهش مشایخ و همکاران که بر روی دانش‌آموزان انجام شده است، نشان دهنده این است که بین احساس تنهایی بالای دختران و چت کردن رابطه معناداری وجود دارد، در حالی که در دانش‌آموزان پسر چنین رابطه‌ای وجود نداشت. دیگر یافته‌های آن‌ها نیز نشان داد که بین احساس تنهایی و استفاده آموزشی از اینترنت رابطه معناداری وجود ندارد (۱۸).

بر اساس مطالعه سلیمی و همکاران ادراک حمایت اجتماعی به طور مستقیم پیش‌بینی کننده منفی و ضعیفی برای استفاده از اینترنت بوده و احساس تنهایی با افزایش استفاده از اینترنت همراه می‌باشد. دختران نیز در مقایسه با پسران به طور معناداری احساس تنهایی کمتری را تجربه می‌کنند. آن‌ها دو فرضیه در تبیین ارتباط بین احساس تنهایی و استفاده از اینترنت پیشنهاد داده‌اند: اول این که استفاده افراطی از اینترنت به تنهایی منجر می‌شود و دوم این که افراد تنها به احتمال قوی به اینترنت و استفاده افراطی از آن گرایش دارند. علی‌رغم پژوهش‌های متعدد در ارتباط با تأثیر احساس تنهایی بر کاربرد اینترنت، پژوهشگران به ماهیت چند بعدی احساس تنهایی کمتر توجه کرده‌اند و مطالعه در این زمینه نادر است (۱۷).

لذا با توجه به موارد ذکر شده، اهمیت موضوع مورد مطالعه و کمبود مطالعات داخلی در این زمینه، این پژوهش با هدف تعیین همبستگی احساس تنهایی و اعتیاد به اینترنت در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم در سال ۱۳۹۱ اجرا شده است.

مواد و روش‌ها

این پژوهش به صورت توصیفی-همبستگی بوده و به روش مقطعی انجام پذیرفته است. جامعه‌ی آماری در این پژوهش عبارت بودند از کلیه‌ی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم که در بهار ۱۳۹۱ در این واحد دانشگاهی مشغول به تحصیل بودند. از بین جامعه‌ی فوق، تعداد ۱۴۸ نفر دانشجو با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند.

به منظور جمع‌آوری اطلاعات از سه پرسشنامه استفاده گردید:

۱. پرسشنامه ویژگی‌های جمعیت‌شناسی که جنسیت، سن، وضعیت تأهل، رشته و مقطع تحصیلی را شامل می‌شد.

۲. مقیاس احساس تنهایی (Loneliness Scale): این مقیاس ۳۸ سوالی دارای سه زیر مقیاس می‌باشد: تنهایی ناشی از ارتباط با خانواده (Loneliness due to relationship with family)، تنهایی ناشی از ارتباط با دوستان (Loneliness due to relationship with friends) و نشانه‌های عاطفی تنهایی (Affective symptoms of loneliness) می‌شود. نمره‌گذاری این پرسشنامه ۵ درجه‌ای است (خیلی‌زیاد=۱، خیلی‌کم=۵) که آزمودنی در نهایت می‌تواند نمره‌ای بین ۳۸ تا ۱۹۰ کسب کند. کسب نمره‌ی کمتر در این آزمون بیانگر میزان احساس تنهایی بیشتر در آزمودنی است. دهشیری و همکاران به منظور بررسی پایایی مقیاس احساس تنهایی و سه خرده مقیاس آن از روش آلفای کرونباخ و روش بازآزمایی استفاده نمودند و ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۱، برای خرده مقیاس تنهایی ناشی از ارتباط با خانواده ۰/۸۹، برای خرده مقیاس تنهایی ناشی از ارتباط با دوستان ۰/۸۸ و برای خرده مقیاس نشانه‌های عاطفی تنهایی ۰/۷۹ محاسبه نمود، که این مقادیر نشان‌دهنده همسانی درونی قابل قبول این مقیاس است. به منظور بررسی پایایی بازآزمایی این مقیاس، ۳۷ نفر از آزمودنی‌ها با فاصله‌ی زمانی دو هفته پرسشنامه‌ها را تکمیل نموده و همبستگی بین نمرات توسط دهشیری و همکاران محاسبه گردید. ضریب پایایی بازآزمایی برای کل مقیاس ۰/۸۴، برای خرده مقیاس تنهایی ناشی از ارتباط با خانواده ۰/۸۳، برای خرده مقیاس نشانه‌های عاطفی تنهایی ۰/۷۶ بود که این ضرایب، بیانگر ثبات نمرات مقیاس تنهایی در طول زمان است (۱۵).

۳. آزمون اعتیاد به اینترنت (IAT: Internet Addiction Test): Kimberly Yang پرسشنامه‌ی ۲۰ سوالی خود را بر اساس نشانه‌های تشخیص اعتیاد اینترنتی

اطمینان داده شد که نتایج به طور محرمانه نگهداری خواهند شد. سپس اهداف پژوهش برای دانشجویان توضیح داده شد و در نهایت به کسانی که به طور داوطلبانه مایل به شرکت در پژوهش بودند، پرسشنامه‌ها ارائه شد. پس از تکمیل پرسشنامه-ها، داده‌های به دست آمده توسط نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۲ و با توجه به نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و نرمال بودن داده‌ها، با آزمون‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون و تی-مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها

۱۴۸ نفر در مطالعه شرکت کردند که ۸۳ نفر مذکر (۵۶/۰۸ درصد) و ۳۱ نفر (۲۰/۹۴ درصد) متأهل بودند. دامنه‌ی سنی آزمودنی‌ها بین ۱۸ تا ۳۲ سال با میانگین و انحراف معیار $22/66 \pm 2/89$ بود. ۱۳۷ نفر (۹۲/۶ درصد) از افراد مورد مطالعه در مقطع کارشناسی و ۱۱ نفر (۷/۴ درصد) در مقطع کارشناسی ارشد مشغول به تحصیل بودند. رشته تحصیلی ۲۲ نفر مدیریت صنعتی، ۲۵ نفر حقوق، ۵۸ نفر حسابداری، ۹ نفر زبان انگلیسی، ۱۱ نفر فقه و حقوق، ۱۵ نفر روانشناسی و ۸ نفر سایر رشته‌ها بود. یافته‌های توصیفی متغیرهای اصلی در جدول ۱ آمده است.

طراحی نمود. این پرسشنامه به روش لیکرت نمره‌گذاری می-شود. شیوه‌ی نمره‌گذاری این پرسشنامه ۵ درجه‌ای بدین شرح است؛ به ندرت=۱، گاهی اوقات=۲، اغلب=۳، بیشتر اوقات=۴ و همیشه=۵. نمره‌ی کلی آزمون بین ۲۰ تا ۱۰۰ متغیر است، که نمره‌ی بین ۲۰-۳۹ وابستگی متوسط، ۴۰-۶۹ وابستگی زیاد و ۷۰-۱۰۰ وابستگی شدید تفسیر می‌شود (۱۹). برخی پژوهشگران نظیر Widyanto و McMurrin به منظور بررسی اعتبار این آزمون از روش تحلیل عاملی و ضریب همبستگی عوامل تشکیل دهنده‌ی مقیاس استفاده کردند. تحلیل عاملی این آزمون، ۶ عامل را بیان نمود که عبارت از اهمیت (Salience)، استفاده‌ی بیش از حد (Excessive use)، بی‌توجهی به وظایف شغلی (Neglecting work)، فقدان کنترل (Lack of control)، بی‌توجهی به زندگی اجتماعی (Neglecting social life) و پیش‌بینی (Anticipation) بودند، که نشان دهنده‌ی اعتبار سازه‌ی آن است (۲۰). در مطالعه‌ی پایایی درونی پرسشنامه بالای ۰/۹۲ ذکر شده (۲۱)، Kim و همکاران نیز آلفای کرونباخ ۰/۹۰ را برای این مقیاس گزارش کرده‌اند (۲۲).

به منظور جمع‌آوری اطلاعات مجوزهای لازم از طریق دانشگاه کسب شد. همچنین از کلیه افراد مورد پژوهش برای شرکت در مطالعه رضایت آگاهانه اخذ گردید و به آزمودنی‌ها این

جدول ۱: شاخص‌های مرکزی و پراکندگی نمرات احساس تنهایی، اعتیاد به اینترنت و خرده مقیاس‌های آن‌ها

متغیر		n=۱۴۸		
		حداکثر	میانگین	انحراف معیار
- احساس تنهایی	۴۷	۱۶۲	۹۲/۷۲	۱۹/۸۱
ارتباط با خانواده	۱۷	۷۵	۳۶/۷۶	۱۰/۹۰
ارتباط با دوستان	۱۲	۶۵	۳۱/۴۱	۸/۴۹
نشانه‌های عاطفی	۱۲	۴۳	۲۴/۵۴	۶/۹۷
- اعتیاد به اینترنت	۲۰	۸۹	۳۶/۲۴	۱۴/۳۳
اهمیت	۵	۲۱	۸/۵۱	۳/۶۴
استفاده بیش از حد	۵	۲۱	۹/۱۹	۳/۹۵
بی‌توجهی به وظایف شغلی	۳	۱۴	۵/۳۵	۲/۶۲
فقدان کنترل	۳	۱۴	۵/۷۹	۲/۷۱
بی‌توجهی به زندگی اجتماعی	۲	۱۰	۳/۵۳	۱/۷۸
پیش‌بینی	۲	۱۰	۳/۸۷	۲/۰۱

براساس یافته‌ها در بین متغیرهای جمعیت‌شناسی، ارتباط معناداری بین سن با اعتیاد به اینترنت دیده نشد. میانگین نمره اعتیاد به اینترنت و احساس تنهایی در بین مردان و زنان و همچنین در بین افراد متأهل و مجرد نیز تفاوت معناداری نداشت. دیگر یافته‌های مطالعه نشان داد که اعتیاد به اینترنت همبستگی مثبت و معناداری با احساس تنهایی دارد ($r=0/294$, $P<0/001$). بدین معنا که با افزایش یکی از این متغیرها، دیگری نیز افزایش می‌یابد. یافته‌های پژوهش حاضر دلالت بر آن دارد که بین احساس تنهایی و خرده مقیاس‌های آن (ارتباط با خانواده و نشانگان عاطفی) و اعتیاد به اینترنت نیز همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد (جدول ۲).

جدول ۲: همبستگی خرده مقیاس‌های احساس تنهایی و اعتیاد به اینترنت

متغیر		احساس تنهایی	
اعتیاد به اینترنت	ضریب همبستگی	ارتباط با خانواده	ارتباط با دوستان
مقدار احتمال	$0/294$	$0/259$	$0/339$
	$<0/001$	$<0/001$	$<0/001$

بحث

یافته‌های Morahan-Martin & Schumacher همسو است (۲۵)، که به این دلیل می‌تواند باشد که روابط میان فردی شخصی که دچار احساس تنهایی شده است آسیب می‌بیند و فرد برای جبران آن به اینترنت رو می‌آورد. همان‌طور که نتایج نشان داد، خرده مقیاس ارتباط با خانواده همبستگی معناداری با اعتیاد به اینترنت دارد، که این یافته مطالعه همسو با یافته‌های سلیمی و همکاران (۱۸) می‌باشد. دلیل این یافته را این‌طور می‌توان بیان کرد که صمیمیت، محبت و اعتماد از عوامل مهم و تأثیرگذاری هستند که باید در بین اعضای خانواده وجود داشته باشند. در صورت عدم برقراری ارتباط مناسب، بین فرد با سایر اعضای خانواده، فاصله ایجاد می‌شود و فضای اینترنت یکی از بهترین گزینه‌ها برای جایگزینی این کمبود می‌تواند باشد. براساس دیگر یافته‌های پژوهش، خرده مقیاس ارتباط با دوستان همبستگی معناداری با اعتیاد به اینترنت ندارد. شاید به این دلیل که چون دانشجویان معمولاً از ارتباط با دوستان برخوردارند و در جمع‌های دوستانه‌ی کم و بیش مشابهی حضور دارند، این عامل ارتباط معناداری با اعتیاد به اینترنت ندارد. براساس یافته‌ها، خرده مقیاس نشانگان عاطفی همبستگی معناداری با اعتیاد به اینترنت دارد که می‌توان آن را این‌طور بیان کرد که ویژگی‌هایی مانند درونگرایی، خجالتی بودن، زودرنج بودن، اعتماد به نفس پایین که جزو نشانگان عاطفی هستند باعث اجتناب فرد از حضور در جمع و

طبق نتایج به‌دست آمده، مشخص شده است که جنسیت ارتباط معناداری با میزان اعتیاد به اینترنت ندارد. این یافته با نتایج پژوهش محمدی و همکاران (۲۳) همسو نیست، که شاید به این دلیل باشد که چون فضای اینترنت فضایی مجازست و هویت و جنسیت کاربران در آن مشخص نمی‌شود، هر دو جنس دختر و پسر به‌راحتی و با شرایط یکسان می‌توانند وارد اینترنت شده و از آن استفاده کنند. براساس یافته‌ها سن کاربران همبستگی معناداری با اعتیاد به اینترنت ندارد. این یافته پژوهش با یافته‌های محمدی و همکاران همسو (۲۳) بوده، اما با یافته‌های درگاهی و همکاران ناهمسو می‌باشد (۲۴). می‌توان گفت از آنجایی که جامعه‌ی مورد پژوهش دانشجویان بودند و تقریباً نمونه‌ها در یک دامنه سنی مشخص قرار داشتند، لذا بین سن و اعتیاد به اینترنت ارتباطی مشاهده نمی‌شود.

طبق نتایج به‌دست آمده، وضعیت تأهل نیز همبستگی معناداری با اعتیاد به اینترنت ندارد؛ که این یافته نیز با نتایج پژوهش درگاهی و همکاران همسو نیست (۲۴)، که می‌تواند به این دلیل باشد که بیشتر نمونه‌های مورد پژوهش را افراد مجرد تشکیل داده‌اند. براساس یافته‌های پژوهش حاضر، احساس تنهایی همبستگی معناداری با اعتیاد به اینترنت دارد، که این یافته با

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی با شماره ۱۶۶۸۰ می‌باشد که در معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن به تأیید رسیده است. از کلیه‌ی مسئولین، مدیران و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم که در انجام این پژوهش نهایت همکاری را داشتند، تشکر به عمل می‌آید.

ارتباطات میان فردی می‌شود، که این احتمال گرایش فرد به اینترنت را بیشتر می‌کند. پژوهشی مرتبط با این یافته پیدا نشد.

نتیجه‌گیری نهایی

نظر به یافته‌ها، پیشنهاد می‌شود ضمن فراهم کردن امکانات و شرایط مشاوره‌ی مناسب و مؤثر برای دانشجویان، دلایل ایجاد احساس تنهایی در آن‌ها را شناسایی و با ارائه راهکارهای مناسب در جهت کاهش آن، از بروز عوارضی نظیر اعتیاد به اینترنت جلوگیری شود.

منابع

- 1- Allavi SS. Jannatifard F. Eslami M. Rezapour H. [Validity, reliability and factor analysis of compulsive internet use scale in students of Isfahan's Universities]. Health Information Management. 2011; 7(5) 715-24. (Persian).
- 2- Qasemi V. Malek Ahmadi H. Examining internet addiction among users in the cafe-nets of Shahin Shahr. Quarterly Journal of Communication. 2011; 4(64) 51-77.
- 3- Alavi SS. Eslami M. Maracy MR. Anjali M. Jannatifard F. Rezapour H. The psychometric properties of Young Internet Addiction Test (IAT) in students. Journal of Behavioral Science. 2010; 3(13) 183-9.
- 4- Shaghasemy A. Review of effect of virtual space fields on communication theories. Global Media Journal. 2006; 2(20).
- 5- Douglas A. Mills J. Niang M. Stepchenkova S. Byund S. Ruffini C. et al. Internet addiction: Meta-synthesis of qualitative research for the decade 1996-2006. Computers in Human Behavior. 2008; 24(6) 3027-44.
- 6- Shafira N. Lessing M. Goldsmith T. Szabo S. Lazoritz M. Gold M. et al. Problematic internet use: Proposed classification and diagnostic criteria. Depression and Anxiety. 2003; 17(4) 207-16.
- 7- Yong SC. Tung CJ. Comparison of internet addicts and non-addicts in Taiwanese high school. Computers in Human Behavior. 2007; 23(1) 91-6.
- 8- Riding CM. Gefen D. Virtual community attraction: Why people hang out online. Journal of Computer-Mediated Communication. 2004; 10(1).
- 9- van der Aa N. Overbeek G. Engels RC. Scholte RH. Meerkerk GJ. Van den Eijnden RJ. Daily and compulsive internet use and well-being in adolescence: A diathesis-stress model based on big five personality traits. Journal of Youth and Adolescence. 2009; 38(6) 765-76.
- 10- Ferris RJ. Internet addiction disorder, causes, symptoms and consequences, Psychology Virginia Tech. 2002; [web page]. Retrieved may 20 2009: <http://www.files.chem.vt.edu/chem-dept/dessy/honors/papers/ferris.html>

- 11- Jong-Gierveld J. Kamphuls F. The development of a Rasch-type Loneliness Scale. *Applied Psychological Measurement*. 1985; 9(3) 289-99.
- 12- Asher SR. Paquette JA. Loneliness and peer relations in childhood. *Current Directions in Psychological Science*. 2003; 12(3) 75-8.
- 13- Neto F. Barros J. Psychosocial concomitants of loneliness among students of Cape Verde and Portugal. *Journal of Psychology*. 2000; 134(6) 503-14.
- 14- Peplau LA. Perlman D. *Loneliness: A Sourcebook of Current Theory*. New York: Wiley Series on Personality Processes, 1982.
- 15- Dehshiri Q. Borjali A. Sheykhi M. Habibi Asgarabad M. Construction and validation of loneliness scale among students. *Journal of Psychology*. 2008; 3(47) 282-96.
- 16- Hamberger YA. Ben-Artzi E. The relationship between extraversion and neuroticism and the different use of the internet. *Computers in Human Behavior*. 2000; 16(4) 441-9.
- 17- Mashayekh M. Borjali A. The relationship between loneliness and how to use of internet in group of high schools students. *New of Cognitive Science*. 2003; 27(1) 39-44.
- 18- Salimi A. Joukar B. Nikpour R. Internet and communication: Perceived social support and loneliness as antecedent variables. *Psychological Studies*. 2009; 5(3) 81-102.
- 19- Young KS. Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *CyberPsychology & Behavior*. 1998; 1(3) 237-244.
- 20- Widyanto L. McMurrin M. The psychometric properties of the Internet Addiction Test. *Cyber Psychology, Behavior*. 2004; 7(4) 443-50.
- 21- Man Sally LP. Prediction of internet addiction for undergraduates in Hong Kong. [BSc thesis]. School of Business, Hong Kong Baptist University, Kowloon Tong, 2006.
- 22- Kim EJ. Namkoong K. Ku T. Kim SJ. The relationship between online game addiction and aggression, self control and narcissistic personality traits. *European Psychology*. 2007; 23(3) 208-12.
- 23- Mohammadi A. Naghdi A. Aliverdina A. Kiani M. [A sociological study of the relationship between social capital and addiction to the internet among the youth in the city of Hamedan]. *Youths, Culture and Society Research*. 2011; 3(5) 1-27. (Persian).
- 24- Dargahi H. Razavi SM. [Internet addiction and its related factors: A study of an Iranian population]. *Payesh*. 2007; 6(3) 265-72. (Persian).
- 25- Morahan-Martin J. Schumacher P. Loneliness and social uses of the internet. *Computers in Human Behavior*. 2003; 19(6) 659-71.

Loneliness and Internet addiction in students

Zarbaksh-Bahri MR¹, Rashedi V², *Khademi MJ³

Abstract

Introduction: Obsessive use of the internet is associated with isolation, depression, loneliness and anxiety which are called internet addiction. The aim of this was to determine the correlation between loneliness and internet addiction in Qom branch of Islamic Azad University students.

Materials and Methods: In this descriptive-correlational study, 148 students of Qom Branch of Islamic Azad University were selected through random sampling. Data collection was carried out through "Loneliness Scale", Yang "Internet Addiction Test" and demographic variables questionnaire. Data was analyzed by SPSS/12.

Findings: The sample consisted of 56.08% male and 20.94% married people. Results showed there was a significant correlation between loneliness and two subscales of relationship with family ($P < 0.001$) and affective symptoms ($P < 0.001$) with internet addiction. Also there was no significant correlation between factors such as age, gender and marital status with internet addiction.

Conclusion: It is recommended to provide an appropriate and effective consultation times for the students, identify the causes of loneliness in them and providing appropriate solutions for the reduction, prevent secondary complications such as internet addiction.

Keywords: Loneliness, Internet addiction, Students.

Received: 11 Sept 2012

Accepted: 24 Nov 2012

1- Assistant Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Tonekabon Branch, Tonekabon, Iran.

2- Lecturer, Department of Occupational Therapy, Faculty of Rehabilitation Sciences, Hamedan University of Medical Sciences & Health Services, Hamedan, Iran.

3- MSc Student in Psychology, Islamic Azad University, Tonekabon Branch, Tonekabon, Iran. (**Corresponding author**)

E-mail: javad.khademi66@gmail.com